
КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ

**относно мерките за оценка, означаване и ограничаване на
достъпа до предавания, които са неблагоприятни или
създават опасност от увреждане на физическото,
психическото, нравственото и/или социалното развитие на
децата**

12 Януари 2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ И ЦЕЛИ

1. Съветът за електронни медии („СЕМ“) изработва съвместно със Сдружение „Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО“, ЕИК 121545357 („АБРО“) – представителната организация на търговските доставчици на медийни услуги, с Българската национална телевизия („БНТ“) и Българското национално радио („БНР“) Кодекс за поведение, съдържащ мерки за оценка, означаване и ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата („Кодекс“).
2. Кодексът се изработва на основание чл. 17а от Закона за радиото и телевизията („ЗРТ“).
3. Доставчиците на медийни услуги са длъжни да не създават и предоставят за разпространение предавания, които могат да увредят физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.
4. Във връзка с прилагането на т. 3 СЕМ, АБРО, БНТ и БНР изработват настоящия Кодекс за поведение, който следва да определи мерки за оценка, означаване и ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.
5. **Мерките** по т. 4 могат да включват избор на време на излъчване, средства за проверка на възрастта, кодиране и/или други подходящи технически мерки за информиране и защита на аудиторията. Мерките следва да са пропорционални на потенциалната вреда от предаването. Най-вредното съдържание, като например неоправдано насилие и порнография, е предмет на най-строги мерки.
6. Доставчиците на медийни услуги са длъжни да предоставят **достатъчно информация относно съдържанието**, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. За тази цел доставчиците на медийни услуги използват системата, предвидена в този Кодекс, която описва потенциално вредното естество на съдържанието на аудио-визуалната медийна услуга.
7. Съгласно чл. 17а, ал. 2 от ЗРТ задълженията на доставчиците на медийни услуги по т. 3 и този Кодекс не се прилагат за предавания в **кодиран вид**, както и за предавания, които се разпространяват в програмите между **23:00 и 6:00** часа и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален знак през цялото време и така осигуряват, че децата обикновено няма ги да чуят или видят.
8. Доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове предприемат подходящи мерки за защита на децата от предавания, генерирани от потребители видеоклипове и аудио-визуални търговски съобщения, които може да увредят тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие. Настоящият Кодекс следва да определи специални мерки в тази връзка по отношение на услугите на платформи за споделяне на видеоклипове.

9. Кодексът е форма на **съвместно регулиране** за защита на децата по смисъла на Закона за радиото и телевизията и Директивата на ЕС за аудиовизуалните медийни услуги и допълва и не ограничава приложението на задължения по отношение на закрилата на децата, уредени в нормативни актове като Закона за закрила на детето, ЗРТ и други.
10. ЗРТ и Директивата на ЕС за аудиовизуалните медийни услуги насърчават както съвместното регулиране, така и обмяната между доставчиците на медийни услуги на добри практики по приложение на кодексите за поведение в областта на съвместното регулиране.
11. **Кодексът се приема от СЕМ и е задължителен** за всички доставчици на медийни услуги съгласно чл. 17а, ал. 5 от ЗРТ. Разпоредбите на този Кодекс относно услугите на платформите за споделяне на видеоклипове са задължителни за доставчиците на такива услуги. СЕМ публикува Кодекса на своята интернет страница и следи за спазването му.
12. Кодексът отчита, че до датата на приемането му, доставчиците на медийни услуги прилагат и са задължени да спазват Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата по отменената ал. 5 на чл. 32 ЗРТ и сключеното Споразумение за защита на децата от съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие по отменената ал. 6 на чл. 32 ЗРТ. Критериите и Споразумението са публикувани и достъпни на интернет страницата на СЕМ.
13. Кодексът отчита натрупаната до момента **добра практика** и надгражда и доразвива правилата на съвместна регулация за постигане на целите: съвместно установяване на ефективни мерки за оценка, означаване на съдържанието и ограничаване на достъпа на деца до предавания и генерирани от потребители видеоклипове, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на развитието на децата. Настоящите мерки са съобразени с натрупаната добра практика; със спецификата и технологичното развитие на медийните услуги и услугите на платформи за споделяне на видеоклипове; с характера на линейните медийни услуги, нелинейните медийни услуги (по заявка) и на услугите на платформи за споделяне на видеоклипове и спецификите на позиционирането, обозначаването на съдържанието и възможностите за достъп на деца в различните медийни услуги; с достъпната медийна среда; с различното ниво на физическо, психическо, нравствено и социално развитие на децата в различните възрастови групи в рамките на широкия диапазон от 0 до 18 години; с достигнатото ниво на медийна грамотност на аудиторията и потребителите на аудио-визуалните медийни услуги по заявка и на услугите на платформи за споделяне на видеоклипове.
14. Мерките следва да са балансирани така, че да бъдат спазени Конституционното установените **информационни свободи**, включително правото на децата да изразяват мнение и да го разпространяват и правото на достъп до информация (да търсят, получават и разпространяват информация).

15. Изпълнението на мерките не следва да засяга и **няма да ограничава правото на достъп до информация на всички български граждани** и общо на аудиторията, до която достигат медийните услуги и услугите на платформи за споделяне на видеоклипове.
16. Изпълнението на мерките следва да бъде съобразено с техническите и финансовите възможности на доставчика на медийни услуги, съответно на доставчика на платформи за споделяне на видеоклипове.
17. Изпълнението на мерките следва да бъде съобразено със спецификите на медийните аудиовизуални услуги и радиоуслуги, с програмния профил, с програмното съдържание така, че мерките да са подходящи и пропорционални.
18. Прилагането на мерките не следва да се засяга качеството на медийната услуга и на услугата на платформа за споделяне на видеоклипове.
19. Мерките следва да осигурят информираността на аудиторията относно съдържанието в съответствие с чл. 17а от ЗРТ.
20. Във връзка с провеждането на редовно, прозрачно и независимо наблюдение и периодична оценка на постигането на поставените от Кодекса цели, СЕМ и доставчиците на медийни услуги, чрез АБРО, БНТ и БНР, ще бъдат отворени за допълнителни предложения, препоръки и обратна връзка от страна на организации и институции за закрила на децата и общо от страна на аудиторията.
21. СЕМ и доставчиците на медийни услуги, чрез АБРО, БНТ и БНР, изразяват готовност да си сътрудничат за популяризирането и провеждане на обучения във връзка с прилагането на Кодекса и добрите практики¹ с Държавна агенция за закрила на детето, академичните среди, организации на гражданското общество, работещи в сферата на закрилата на децата и на саморегулацията за установяването и популяризирането на етични правила и принципи при упражняването на журналистиката дейност и създаването на рекламата.

¹ Като например Наръчник за журналисти "Етично отразяване на децата в медиите", разработен от УНИЦЕФ и Асоциацията на европейските журналисти: [BGR-Children-and-media-updated-guidebook-on-ethical-reporting-2019.pdf \(unicef.org\)](https://www.unicef.org/bgr-media-ethical-reporting-2019)

II. ПРАВНА РАМКА

1. Европейско законодателство

- 1.1. Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (**Директива за аудиовизуалните медийни услуги**)
- 1.2. По отношение на **телевизионното излъчване** Директивата за аудиовизуалните медийни услуги предвижда следното:

Директива за аудиовизуалните медийни услуги

„ГЛАВА VIII

**ЗАЩИТА НА НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА ПРИ ТЕЛЕВИЗИОННО
ИЗЛЪЧВАНЕ**

Член 27

1. *Държавите-членки вземат подходящи мерки, за да гарантират, че предаванията на телевизионните оператори, които се под тяхна юрисдикция, не включват предавания, които биха могли сериозно да увредят физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните, в частност предавания, съдържащи порнография или неоправдано насилие.*
2. *Мерките, предвидени в параграф 1, се разпростират също върху други предавания, които биха могли да увредят физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетни, освен ако е гарантирано, чрез избор на времето на предаването или чрез друга техническа мярка, че непълнолетните, които попадат в обсега на излъчването, обикновено няма да чуят или видят такива предавания.*
3. *Освен това, когато такива предавания се излъчват в некодирен вид, държавите-членки гарантират, че **те се предшестват от звуково предупреждение или се идентифицират с визуален знак през цялото време.** Държавите членки гарантират, че информацията за извънредни ситуации, включително публичните съобщения и съобщенията при природни бедствия, която се оповестява на обществеността чрез аудиовизуални медийни услуги, се предоставя по достъпен за хора с увреждания начин.“*

- 1.3. По отношение на нелинейните аудиовизуални медийни услуги Директивата за аудиовизуални медийни услуги предвижда следното:

„ГЛАВА IV

РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ САМО КЪМ АУДИОВИЗУАЛНИТЕ
МЕДИЙНИ УСЛУГИ ПО ЗАЯВКА

Член 12

„Държавите-членки вземат съответните мерки за гарантиране, че аудиовизуалните медийни услуги по заявка, предоставяни от доставчици на медийни услуги под тяхна юрисдикция, които могат сериозно да увредят физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетни лица, се предоставят само по начин, гарантиращ, че непълнолетните лица обичайно няма да чуят или видят такива аудиовизуални медийни услуги по заявка.“

1.4. Директивата за аудиовизуални медийни услуги съдържа и следните относими съображения 59-62:

(59) Наличието на вредно съдържание в материалите, предоставяни чрез аудиовизуалните медийни услуги, представлява безпокойство за законодателите, медийната индустрия и родителите. Ще има и нови предизвикателства, особено във връзка с нови платформи и нови продукти. Следователно е необходимо да бъдат въведени правила, защитаващи физическото, умственото и нравственото развитие на непълнолетните лица, както и човешкото достойнство във всички аудиовизуални медийни услуги и в аудиовизуалните търговски съобщения.

(60) Мерките, предприети за защита на физическото, умственото и нравственото развитие на непълнолетните лица и на човешкото достойнство, следва да бъдат внимателно балансирани с основното право на свобода на изразяването, установено в Хартата за основните права на Европейския съюз. Целта на тези мерки, като **използването на лични идентификационни номера (PIN кодове), филтриращи системи или обозначаване**, следва да бъде гарантиране на достатъчно ниво на защита на физическото, умствено и нравствено развитие на непълнолетните лица и на човешкото достойнство, особено по отношение на аудиовизуалните медийни услуги по заявка. Препоръката относно защитата на непълнолетните лица и на човешкото достойнство, и на правото на отговор вече отчита значението на филтриращите системи и обозначаването и включва редица възможни мерки в полза на непълнолетните лица като редовно осигуряване на ефективна, обновяема и лесна за използване филтрираща система за потребителите при абонамент, или осигуряването на достъп до услуги, специално предназначени за деца, с автоматични филтриращи системи.

(61) Доставчиците на медийни услуги под юрисдикцията на държавите-членки във всеки случай следва да са обект на забраната за разпространение на детска порнография в съответствие с разпоредбите на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета от 22 декември 2003 г. относно борбата със сексуалната експлоатация на деца и детската порнография (24).

(62)Никоя от разпоредбите в настоящата директива, които засягат защитата на физическото, умственото и нравственото развитие на непълнолетните лица и човешкото достойнство, не изисква мерките, предприети в защита на тези интереси, да бъдат приложени посредством предварителния контрол върху аудиовизуалните медийни услуги от страна на държавни органи. “

1.5. Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 година за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги), предвид променящите се пазарни условия („Директива (ЕС) 2018/1808“). С Директива (ЕС) 2018/1808 се създава нов чл. 6а, приложим към всички аудиовизуални медийни услуги:

„Член 6а

1. Държавите членки предприемат подходящи мерки да гарантират, че аудиовизуалните медийни услуги, предоставяни от доставчиците на медийни услуги, попадащи под тяхна юрисдикция, които могат да увредят физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетни лица, се предоставят само по начин, гарантиращ, че тези лица обикновено няма ги да чуят или видят. Тези мерки могат да включват избор на времето на излъчване, средства за проверка на възрастта или други технически мерки. Те трябва да са пропорционални на потенциалната вреда от предаването. Най-вредното съдържание, като например неоправдано насилие и порнография, е предмет на най-строги мерки.

2. Личните данни на непълнолетни лица, събрани или създадени по друг начин от доставчиците на медийни услуги в съответствие с параграф 1, не се обработват за търговски цели, като например директен маркетинг, профилиране и съобразена с поведението реклама.

3. Държавите членки гарантират, че доставчиците на медийни услуги предоставят достатъчно информация на зрителите относно съдържанието, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните лица. За тази цел доставчиците на медийни услуги използват система, която описва потенциално вредното естество на съдържанието на аудиовизуалната медийна услуга.

За целите на прилагането на настоящия параграф държавите членки насърчават използването на съвместното регулиране, предвидено в член 4а, параграф 1.

4. Комисията насърчава доставчиците на медийни услуги да обменят най-добри практики относно кодексите за поведение в областта на съвместното регулиране. За целите на настоящия член държавите членки и Комисията може да насърчават саморегулирането посредством кодексите за поведение на Съюза, посочени в член 4а, параграф 2. “

1.6. По отношение на услугите на платформи за споделяне на видеоклипове Директива (ЕС) 2018/1808 в чл. 28б, пар. 1, б. „а“ и пар. 3 и 4 предвиждат следното:

"Член 28б

1. Без да се засягат членове 12—15 от Директива 2000/31/ЕО, държавите членки гарантират, че доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове, попадащи под тяхна юрисдикция, предприемат подходящи мерки за защита на:

а) непълнолетните лица от предавания, генерирани от потребители видеоклипове и аудиовизуални търговски съобщения, които може да увредят тяхното физическо, умствено или морално развитие в съответствие с член 6а, параграф 1;

*3. За целите на параграфи 1 и 2 се определят **подходящи мерки, съобразно естеството на съответното съдържание, вредата, която то може да нанесе, характеристиките на категорията лица, които трябва да бъдат защитени**, както и изложените на риск права и законни интереси, включително тези на доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове и на потребителите, създали или качили съдържанието, както и с оглед на широкия обществен интерес.*

*Държавите членки гарантират, че всички доставчици на платформи за споделяне на видеоклипове, попадащи под тяхна юрисдикция, прилагат такива мерки. Мерките трябва да са приложими на практика и пропорционални, като се взема предвид размерът на услугата на платформи за споделяне на видеоклипове и естеството на предоставяната услуга. Тези мерки **не могат да водят до мерки за предварителен контрол или филтриране на качването на съдържание**, което не съответства на член 15 от Директива 2000/31/ЕО. За целите на защитата на непълнолетните лица, предвидена в параграф 1, буква а) от настоящия член, **най-вредното съдържание е предмет на най-строги мерки** за контрол на достъпа.*

Тези мерки се състоят, в зависимост от случая, от:

а) включване и прилагане, в съответствие с реда и условията на услугите на платформите за споделяне на видеоклипове, на посочените в параграф 1 изисквания;

б) включване и прилагане, в съответствие с реда и условията на услугите на платформите за споделяне на видеоклипове, на посочените в член 9, параграф 1 изисквания за аудиовизуалните търговски съобщения, които не се предлагат на пазара, продават или организират от доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове;

в) наличие на функция за ползвателите, които качват създадено от потребители видео, да декларират дали това видео съдържа аудиовизуални

търговски съобщения, доколкото това им е известно или в разумна степен се очаква да им е известно;

- г) създаване и прилагане на прозрачни и лесни за използване механизми за ползвателите на платформа за споделяне на видеоклипове, чрез които да сигнализират или да предупредят съответния доставчик на платформа за споделяне на видеоклипове относно посоченото в параграф 1 съдържание, предоставяно на неговата платформа;*
- д) създаване и прилагане на системи, чрез които доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове разясняват на потребителите на тези платформи какви са резултатите от сигналите и предупрежденията, посочени в буква г);*
- е) създаване и прилагане на системи за проверка на възрастта на потребителите на платформи за споделяне на видеоклипове по отношение на съдържание, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните лица;*
- ж) създаване и прилагане на лесни за използване системи, които позволяват на ползвателите на платформи за споделяне на видеоклипове да оценяват посоченото в параграф 1 съдържание;*
- з) осигуряване на системи за родителски контрол, които се контролират от крайните ползватели по отношение на съдържанието, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните лица;*
- и) създаване и прилагане на прозрачни, лесни за използване и ефективни процедури за разглеждането и вземането на решения по оплаквания на ползватели до доставчика на платформа за споделяне на видеоклипове във връзка с изпълнението на мерките, посочени в букви г) — з);*
- й) осигуряване на ефективни мерки и инструменти за медийна грамотност и повишаване на осведомеността на потребителите за тези мерки и инструменти.*

Личните данни на непълнолетни деца, събрани или получени по друг начин от доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове съгласно трета алинея, букви е) и з), не се обработват за търговски цели, като например директен маркетинг, профилиране и съобразена с поведението реклама.

*4. За целите на изпълнението на мерките, посочени в параграфи 1 и 3 от настоящия член, държавите членки **насърчават използването на съвместното регулиране** съгласно предвиденото в член 4а, параграф 1.*

1.7. По отношение на аудиовизуалните търговски съобщения, Директива (ЕС) 2018/1808 включва следния текст на чл. 9, пар. 1, б. „ж“ и пар. 2:

„Член 9

1. Държавите-членки гарантират, че аудиовизуалните търговски съобщения, предоставяни от доставчици под тяхна юрисдикция, отговарят на следните изисквания:

ж) аудиовизуалните търговски съобщения не трябва да причиняват физическа или морална вреда на непълнолетните лица. Следователно те не убеждават пряко непълнолетните лица да закупят или вземат под наем продукт или услуга, използвайки тяхната неопитност или доверчивост, не ги насърчават пряко да убедят родителите си или други лица да закупят рекламираните стоки или услуги, не злоупотребяват със специалното доверие, което непълнолетните лица имат в своите родители, учители или други лица, и не показват безпричинно непълнолетни в опасни ситуации.

2. Държавите-членки и Комисията насърчават доставчиците на медийни услуги да изготвят етичен кодекс по отношение на неподходящите аудиовизуални търговски съобщения, придружаващи или включени в детски предавания, за храни и напитки, съдържащи хранителни съставки и вещества с хранителен или физиологичен ефект, по-специално съдържащи мазнини, трансмастни киселини, сол/натрий и захар, чийто прекомерен прием в хранителния режим не е препоръчителен.

1.8. Директива (ЕС) 2018/1808 съдържа и следните относими съображения 19, 20, 45 и 48:

„(19) За да се позволи на зрителите, включително родителите и непълнолетните лица, да вземат **информирани решения за съдържанието, което да гледат**, е необходимо доставчиците на медийни услуги да предоставят достатъчно информация за съдържанието, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните лица. Това може да стане например чрез **система от дескриптори на съдържание, звуково предупреждение, визуален знак или друго средство, описващо естеството на съдържанието**.

(20) Подходящите мерки за защита на непълнолетните лица, приложими за услугите за телевизионно излъчване, следва да се прилагат и за аудиовизуалните медийни услуги по заявка. Това следва да увеличи равнището на защита. Подходът на минимално хармонизиране дава възможност на държавите членки да постигат по-висока степен на защита по отношение на съдържание, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетните лица. Най-вредното съдържание, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на непълнолетни лица, но не представлява непременно престъпление, следва да подлежи на най-строгите мерки, като например криптиране и ефективни

мерки за родителски контрол, без да се засяга възможността държавите членки да приемат по-строги мерки.“

„(45) Съществуват нови предизвикателства, по-специално във връзка с платформите за споделяне на видеоклипове, от които потребителите — и по-специално непълнолетните лица — потребяват все повече аудиовизуално съдържание. Във връзка с това все по-често пораждаат безпокойство вредното съдържание и речта, подбуждащи към омраза, включени в услугите на платформите за споделяне на видеоклипове. С цел защита на непълнолетните лица и на широката общественост от подобно съдържание е необходимо да се установят пропорционални правила по тези въпроси.“

„(48) Предвид естеството на ангажираността на доставчиците със съдържанието, предоставяно от услугите на платформите за споделяне на видеоклипове, тези подходящи мерки за защита на непълнолетните лица и широката общественост следва да бъдат свързани с организирането на съдържанието, а не със съдържанието като такова. Ето защо, изискванията във връзка с това, които са изложени в Директива 2010/13/ЕС, следва да се прилагат, без да се засягат членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО, в които се предвижда освобождаване от отговорност за незаконна информация, която се пренася или се съхранява автоматично, непосредствено и временно, или се съхранява от определени доставчици на услугите на информационното общество. При предоставяне на обхванатите от членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО услуги тези изисквания следва също така да се прилагат, без да се засяга член 15 от посочената директива, който изключва налагането на тези доставчици на общи задължения за контрол на такава информация и за активно търсене на факти или обстоятелства, които указват на незаконна дейност, без обаче това да се отнася за задълженията за контрол в конкретни случаи, и по-специално без да се засягат разпореджения на национални органи в съответствие с националното право.“

2. Национално законодателство

2.1 Във връзка с транспонирането на Директивата за аудиовизуалните медийни услуги и Директива (ЕС) 2018/1808, се създава нов чл. 17а от ЗРТ:

Закон за радиото и телевизията

„Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2011 г., изм., бр. 109 от 2020 г., в сила от 22.12.2020 г.) (1) Доставчиците на медийни услуги са длъжни да не създават и предоставят за разпространение предавания, които могат да увредят

физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не се отнася до предавания, предоставени във време и по начин, гарантиращ, че децата обикновено няма ги да чуят или видят, като:

1. предавания в кодиран вид;

2. предавания, които се разпространяват в програми между 23,00 и 6,00 ч. и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален знак през цялото време, което не изключва отговорността на доставчиците на медийни услуги за спазването на принципите на чл. 10 през цялото времетраене на програмата.

(3) Във връзка с прилагането на ал. 1 Съветът за електронни медии съвместно с доставчиците на медийни услуги, включително БНТ и БНР, изработват **Кодекс за поведение, съдържащ мерки за оценка, означаване и ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.**

(4) Мерките по ал. 3 могат да включват избор на време на излъчване, средства за проверка на възрастта, кодиране и/или други подходящи технически мерки за информиране и защита на аудиторията. Те следва да са пропорционални на потенциалната вреда от предаването. **Най-вредното съдържание, като например неоправдано насилие и порнография, е предмет на най-строги мерки.**

(5) Кодексът по ал. 3 се приема от Съвета за електронни медии и е задължителен за всички доставчици на медийни услуги. Съветът за електронни медии публикува правилата на своята интернет страница и следи за спазването им.

(6) Доставчиците на медийни услуги са длъжни да спазват правата на децата, уредени в Закона за закрила на детето и в други нормативни актове.

(7) Доставчиците на медийни услуги са длъжни да не допускат участие на деца в предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното им развитие.

(8) Защитата на децата от неоправдано насилие и порнография по този закон се прилага независимо от прилагането на наказателни и други мерки, предвидени в законодателството.

(9) Личните данни на деца, събрани или създадени по друг начин от доставчиците на медийни услуги в съответствие с мерките по ал. 4, не се обработват за търговски цели, като например директен маркетинг, профилиране, и съобразена с поведението реклама.

(10) Доставчиците на медийни услуги са длъжни да **предоставят достатъчно информация относно съдържанието**, което е неблагоприятно или създава

опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. За тази цел доставчиците на медийни услуги използват система, предвидена в Кодекса за поведение по ал. 3, която описва потенциално вредното естество на съдържанието на аудио-визуалната медийна услуга.

(11) Съветът за електронни медии насърчава доставчиците на медийни услуги да обменят най-добри практики относно кодексите за поведение в областта на съвместното регулиране за защита на децата.

- 2.2 Във връзка с транспонирането на Директива (ЕС) 2018/1808, се създава нов чл. 19д, в ал. 1, т. 1 и ал. 6 – 10 от които се предвиждат следното по отношение на услугите на платформи за споделяне на видео клипове:

„Чл. 19д. (Нов – ДВ, бр. 109 от 2020 г., в сила от 22.12.2020 г.) (1) Без да се засяга прилагането на чл. 13 – 17 от Закона за електронната търговия, доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове предприемат подходящи мерки:

1. за защита на децата от предавания, генерирани от потребители видеоклипове и аудио-визуални търговски съобщения, които може да увредят тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие, в съответствие с чл. 17а, ал. 1 – 3;

(б) Доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове определят подходящи мерки за изпълнение на целите на този член съобразно естеството на съответното съдържание, вредата, която то може да нанесе, характеристиките на категорията лица, които трябва да бъдат защитени, както и изложените на риск права и законни интереси, включително тези на доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове, и на потребителите, създали или качили съдържанието, както и с оглед интереса на аудиторията.

*(7) Мерките по ал. 6 трябва да са **приложими и пропорционални**, като се взема предвид размерът на услугата на платформата за споделяне на видеоклипове и естеството на предоставяната услуга. Тези мерки **не могат да водят до предварителен контрол или филтриране** на качването на съдържание, което не съответства на чл. 17 от Закона за електронната търговия.*

(8) Мерките по ал. 6 в зависимост от случая могат да се състоят от:

1. наличие на функция за ползвателите, които качват създадено от потребители видео, да декларират дали това видео съдържа аудио-визуални търговски съобщения, доколкото това им е известно или в разумна степен се очаква да им е известно;

2. прозрачни и лесни за използване механизми за ползвателите на платформа за споделяне на видеоклипове, чрез които да сигнализират или да предупредят

доставчика на платформата за споделяне на видеоклипове относно посоченото в ал. 1 съдържание, предоставяно на неговата платформа;

3. системи, чрез които доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове, разясняват на потребителите на тези платформи какви са резултатите от сигналите и предупрежденията, посочени в т. 2;

4. системи за проверка на възрастта на потребителите на платформи за споделяне на видеоклипове по отношение на съдържание, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на децата;

5. лесни за използване системи, които позволяват на ползвателите на платформи за споделяне на видеоклипове да оценяват посоченото в ал. 1 съдържание;

6. системи за родителски контрол, които се контролират от крайните ползватели по отношение на съдържанието, което може да увреди физическото, умственото или моралното развитие на децата;

7. прозрачни, лесни за използване и ефективни процедури за разглеждането и вземането на решения по жалби на ползватели до доставчика на платформа за споделяне на видеоклипове във връзка с изпълнението на мерките, посочени в т. 2 – б;

8. ефективни мерки и инструменти за медийна грамотност и повишаване на осведомеността на потребителите за тези мерки и инструменти.

(9) Личните данни на деца, събрани или получени по друг начин от доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове съгласно ал. 8, т. 4 и б, не се обработват за търговски цели като директен маркетинг, профилиране и съобразена с поведението реклама.

(10) Доставчиците на платформите за споделяне на видеоклипове изготвят общи условия, които се съгласуват със Съвета за електронни медии за съответствие с разпоредбите на този член. Те задължително съдържат мерките по ал. б, с които се гарантира:

1. спазването на посочените в ал. 1 изисквания;

2. безпристрастното уреждане на споровете между доставчиците и потребителите чрез извънсъдебен механизъм, без да се лишават потребителите от правната защита, осигурена от националното право;

3. спазването на изискванията по чл. 75, ал. 1 и ал. 4 – 9 по отношение на търговските съобщения, които не се организират и позиционират от доставчика за платформа за споделяне.

3. Съвместна регулация и обхват на Кодекса

Кодексът е приложен по отношение на медийните услуги, предоставяни от доставчици на медийни услуги под юрисдикцията на Република България по смисъла на ЗРТ.

Специалните правила на Кодекса относно услугите на платформи за споделяне на видеоклипове са приложими по отношение на услугите, предоставяни от доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове под юрисдикцията на Република България.

Кодексът е форма на съвместно регулиране по смисъла на съображение 14 от Директива (ЕС) 2018/ 1808. При съвместното регулиране регулаторната роля е споделена между заинтересованите субекти и националният регулаторен орган, така, че правилата, които се създават с участието или от икономическите оператори и неправителствени организации като съвместни насоки, приложими помежду им (саморегулация) се свързват с националното законодателство като ролята на националният регулатор включва признаването на системата за съвместно регулиране, проверката на нейното функциониране и доколкото е предвидено, финансовото обезпечаване на системата. Съвместното регулиране следва да позволява намеса на държавата, когато неговите цели не са постигнати. Кодексите за съвместното регулиране не заместват националния законодател. Правилата на Кодекса не изключат и не ограничават приложното поле на действащото национално законодателство по отношение на закрилата на децата. Доставчиците на медийни услуги имат законово задължение да спазват правата на децата, уредени в Закона за закрила на детето, разпоредбите, свързани със закрилата на децата в Закона за радиото и телевизията и останалите действащи нормативни актове.

Извън обхвата на Кодекса са Национални етични правила за реклама и търговска комуникация, разработени от Сдружение „Национален съвет за саморегулация“ в съответствие с Закона за радиото и телевизията и достъпни на интернет страницата на Сдружението.²

Кодексът определя мерки за оценка, означаване и ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. Спазването на съответните мерки определя съответствието на медийната услуга с чл. 17а, ал. 1 и 10 от ЗРТ, с цел защита на правата и интересите на децата при предоставянето на медийните услуги.

По отношение на услугите на платформите за споделяне на видеоклипове, Кодексът предвижда специални правила за ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. Спазването на съответните мерки определя съответствието на услугата на платформата за споделяне на видеоклипове с чл. 19д, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 17а, ал. 1 от ЗРТ, с цел защита на правата и интересите на децата при предоставянето на медийните услуги.

Прилагането на мерките следва да е съобразено с вида и характера на услугата и да е пропорционално на потенциалната вреда от предаването. Мерките се прилагат кумулативно или алтернативно, както е описано по-долу, според вида на услугата, и могат да включват избор на време на излъчване, средства за проверка на възрастта, кодиране, организиране на съдържанието и/или други подходящи технически мерки за информиране и защита на аудиторията.

² <https://www.nss-bg.org/kodeks>

III. ДЕФИНИЦИИ

По смисъла на този Кодекс:

1. „*Дете*“ е всяко физическо лице до навършването на 18 години.
2. „*Медийни услуги*“ са линейни и нелинейни аудио-визуални медийни услуги и радиоуслуги по смисъла на ЗРТ.
3. „*Линейни медийни услуги*“ са медийните услуги, предоставени за едновременно гледане/слушане на предавания въз основа на програмна схема.
4. „*Нелинейни медийни услуги*“/ „*Медийни услуги по заявка*“ са медийните услуги, предоставени от доставчик на медийни услуги за гледане/слушане на предавания в избран от потребителя момент по негова лична заявка въз основа на каталог на предавания, подбрани от доставчика на медийни услуги.
5. „*Услуги на платформи за споделяне на видеоклипове*“ са услуги по смисъла на чл. 56 и 57 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като основната цел на услугата или на обособима част от нея или съществена функционалност на услугата е посветена на предоставянето на предавания, на генерирани от потребители видеоклипове или и на двете за широката общественост, за които доставчикът на платформата за споделяне на видеоклипове не носи редакционна отговорност, с цел информиране, забавление или образование, чрез електронни съобщителни мрежи по смисъла на Закона за електронните съобщения, и чието организиране се определя от доставчика на платформата за споделяне на видеоклипове, включително чрез автоматични средства или алгоритми, по-специално чрез показване, маркиране и подреждане в определен ред (секвенциране).
6. „*Аудио-визуално предаване*“ е поредица от движещи се образи със или без звук, която представлява самостоятелен елемент, независимо от нейната продължителност, в рамките на програмна схема или каталог, утвърден от доставчик на медийни услуги, включително пълнометражни филми, видеоклипове, спортни събития, комедийни сериали, документални филми, детски предавания и телевизионен театър.
7. „*Филм*“ – включва филми и кинематографични произведения.
8. „*Радиопредаване*“ е самостоятелен елемент, независимо от неговата продължителност, в рамките на програмна схема или каталог, утвърден от доставчик на радиоуслуги.
9. „*Генериран от потребител видеоклип*“ е поредица от движещи се образи със или без звук, която представлява самостоятелен елемент, независимо от нейната продължителност, създадена от потребител и качена на платформа за споделяне на видеоклипове от този потребител или от всеки друг потребител.
10. „*Търговски съобщения*“ са аудио-визуални търговски съобщения и търговски съобщения в радиоуслуги по смисъла на ЗРТ.

11. *„Предоставяне за разпространение“* е предаването на филм на екран или по телевизия, или на платформи за достъп до аудио-визуални произведения, включени в каталог, с търговска цел по какъвто и да е начин, с помощта на каквото и да е устройство, на каквото и да е място, достъпно за неограничен кръг лица.

Понятията, които не са дефинирани в настоящия раздел, се определят и тълкуват според ЗРТ, Директива за аудиовизуалните медийни услуги, Директива (ЕС) 2018/1808 и останалото приложимо законодателство.

IV. МЕРКИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА УЧАСТИЕ НА ДЕЦА В ПРЕДАВАНИЯ, СЪЗДАВАНИ ОТ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ФИЛМИ И СЕРИАЛИ

1. Доставчиците на медийни услуги прилагат следните **мерки във връзка с участието на деца в предавания**, създавани от доставчиците на медийни услуги за предаванията, които не са филми и сериали:
 - 1.1. Зачитат правото на детето на свобода на изразяване на мнение.
 - 1.2. Спазват правото на личен живот на детето като не разпространяват информация, когато разпространението ѝ може да увреди физическото, психическото, нравственото и/или социалното му развитие или да постави в сериозен риск безопасността на детето.
 - 1.3. Не разгласяват сведения и данни за дете, участник в предаване, по смисъла на Закона за защита личните данни (ЗЗЛД) и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (**Общ регламент относно защитата на данните**), без писмено съгласие на неговите родители или законни представители. В случая, когато детето е непълнолетно - навършило 14 години, се взема и неговото съгласие за разгласяване на сведения и данни. Съгласие на родителите и детето не се изисква в случаите на приложение на чл. 7, ал. 1 от Закона за закрила на детето, чл. 25з ЗЗЛД и чл. 85 от Общия регламент относно защитата на данните, когато обработването се извършва за целите на свободата на изразяване и правото на информация, при зачитане на неприкосновеността на личния живот на детето.
 - 1.4. Не разгласяват сведения и данни за детето без писмено съгласие на органа за закрила, предприел мярката, в случаите, когато спрямо дете, участник в предаване е предприета мярка за закрила. Съгласие на органа, предприел мярката, не се изисква в случаите на приложение на чл. 25з ЗЗЛД и чл. 85 от Общия регламент относно защитата на данните, когато обработването се извършва за целите на свободата на изразяване и правото на информация, при зачитане на неприкосновеността на личния живот на детето.
 - 1.5. Информират и консултират предварително по подходящ начин родителите, настойниците, попечителите или другите лица, които полагат грижи за дете, за съдържанието на предаването, в което участва детето и за друга значима и относима към участието му информация, включително за предвидим потенциален риск за развитието на детето.
 - 1.6. Предоставят по достъпен и разбираем начин за детето, участващо в предаването, информация относно съдържанието и правилата за поведение по време на участие в предаването и възможните последствия от неспазването им.
 - 1.7. Осигуряват на детето по всяко време условия за осъществяване на контакти с неговото семейство, роднини, попечител, настойник или другите лица, които полагат грижи за дете, в случаите, в които детето е откъснато от обичайната среда на живот.

- 1.8. Осигуряват здравословна и безопасна среда за детето при участието на дете в предаване.
- 1.9. Осигуряват възможност на детето да напуска мястото на участие, като при необходимост осигуряват пълнолетен придружител, когато детето е откъснато от обичайната среда на живот.
- 1.10. Изискват присъствието на придружител - на родител, настойник, попечител или другите лица, които полагат грижи за дете, който е задължен да не оставя без надзор и грижа децата до 12-годишна възраст, ако с това се създава опасност за тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие. Не възпрепятстват - след съгласуване с родител, настойник, попечител или другите лица, които полагат грижи за дете, пълнолетен придружител на дете на възраст от 12 до 18-годишна възраст, ако това е в интерес на детето.
- 1.11. Не възпрепятстват трайно участието в образователния процес на участващото в предаване дете.
- 1.12. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които съдържат порнография или по друг начин разголване с цел показване на първични полови белези на тялото на самото дете или на други участващи лица.
- 1.13. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към ненавист въз основа на расов, етнически, полов, религиозен или национален признак; или толерират ограничения на права или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, имуществено състояние, религия, образование, убеждения, или наличие на увреждане. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, в които безпричинно се използват думи и изрази от самото дете или от страна на други участници, които биха могли да създадат опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното му развитие.
- 1.14. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, в които детето извършва дейности или спрямо него се извършват дейности, които биха могли да създадат опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното му развитие.
- 1.15. Не се допуска участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, в които детето се насърчава да се занимава с потенциално опасни дейности или поведение.
- 1.16. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които толерират заплахата за живота и здравето на човека.
- 1.17. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното

съдържание, в които в присъствието на дете има проява, или детето проявява безпричинно жестокост към животни.

- 1.18. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към употреба на оръжие.
- 1.19. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към агресивни модели на поведение и/или противообществено поведение, които поощряват или одобряват актове на физическо насилие от деца върху деца или върху други участващи пълнолетни лица, или от участващи пълнолетни лица върху деца.
- 1.20. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които провокират или толерират замърсяване на околната среда.
- 1.21. Не допускат участие на дете в реклама на хазартни игри.
- 1.22. Не допускат участие на дете в реклами или други форми на търговски съобщения за генетично модифицирани храни.
- 1.23. Не допускат участието на дете в търговски съобщения, придружаващи или включени в детски предавания за храни и напитки, съдържащи хранителни съставки и вещества с хранителен или физиологичен ефект, по-специално съдържащи мазнини, трансмастни киселини, сол/натрий и захар, чийто прекомерен прием в хранителния режим не е препоръчителен, съгласно приложимата нормативната уредба.
- 1.24. Не допускат участието на дете в предаване или форми на търговски съобщения, които провокират неоправдано ограничаване приема на едни или други храни, което може да доведе до подражателско поведение и негативно въздействие върху здравето на детето, или да провокира появата на заболявания.
- 1.25. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към употреба на наркотични вещества, алкохолни напитки, тютюневи и свързани с тях изделия и изделия за пушене, различни от тютюневи изделия, или представят тяхната употреба в положителна светлина.

V. МЕРКИ ЗА ОЦЕНКА, ОЗНАЧАВАНЕ И ОГРАНИЧАВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО ПРЕДАВАНИЯ, КОИТО СА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ИЛИ СЪЗДАВАТ ОПАСНОСТ ОТ УВРЕЖДАНЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО, ПСИХИЧЕСКОТО, ПРАВСТВЕНОТО И/ИЛИ СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА, ПРИЛОЖИМИ ЗА МЕДИЙНИТЕ УСЛУГИ

Линейни медийни услуги

1. Доставчиците на медийни услуги са длъжни да не допускат създаване или предоставяне за разпространение на предавания в нарушение на принципите на чл. 10 от ЗРТ и предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.
2. Разпоредбите на чл. 17а, ал. 1 ЗРТ и настоящият Кодекс не се отнасят до предавания, предоставени във време и по начин, гарантиращ, че децата обикновено няма ги да чуят или видят, като:
 - 2.1. предавания в кодиран вид;
 - 2.2. предавания, които се разпространяват в програми между 23:00 и 6:00 ч. и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален знак през цялото време, което не изключва отговорността на доставчиците на медийни услуги за спазването на принципите на чл. 10 от ЗРТ през цялото времетраене на програмата.
3. Филми и сериали, и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за деца **под 12-годишна** възраст, могат да се разпространяват през цялото времетраене на програмите на доставчиците на медийни услуги при условие, че се обозначават чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко прекъсване и престоява на екран не по-малко от 60 секунди.
4. Филми и сериали, и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за деца **под 14-годишна** възраст, се разпространяват в програмите на доставчиците на медийни услуги между **21.00 и 6.00 часа** и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко прекъсване и престоява на екран не по-малко от 60 секунди.
5. Филми и сериали, и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за деца **под 16-годишна** възраст, се разпространяват в програмите на доставчиците на медийни услуги между **22.00 и 6.00 часа** и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко прекъсване и престоява на екран не по-малко от 60 секунди.
6. Филми и сериали, и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за лица **под 18-годишна** възраст, се разпространяват в програмите на доставчиците на медийни услуги между **23.00 и 6.00 часа** и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко

прекъсване и престоява на екран не по-малко от 60 секунди.

7. В случай, че по изключение отделен епизод на сериал или издание на предаване или еднократни сцени или елементи в рамките на съдържанието на епизод на сериал или издание предаване, не съответстват на категоризацията на предаването или сериала според т. 4 – 7, то доставчикът на медийната услуга е длъжен да обозначи съответния епизод/ издание чрез предхождащ аудио- и/или аудио-визуален знак или с визуален предупредителен знак (пиктограма), които съответстват на нивото на препоръчителен родителски контрол за епизода или изданието.
8. С оглед на защитата на децата от съдържание, което създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата, при предоставянето за разпространение на аудио-визуални произведения/филми, доставчиците на медийни услуги имат предвид категоризацията на филми, съгласно чл. 37, ал. 4 от Закона за филмовата индустрия (ЗФИ), която се осъществява от Националната комисия за категоризацията към изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Национален филмов център“ („НФЦ“) и съответните възрастови ограничения, ако има такива, както следва:
 - 8.1. категория „А“ - когато филмът е за деца и има възпитателен характер;
 - 8.2. категория „В“ - когато филмът утвърждава идеалите на хуманизма, популяризира националната и световната култура или по никакъв начин не противоречи на общоприетите морални норми в страната и няма ограничителни препоръки от комисията;
 - 8.3. категория „С“ или „С+“ - когато филмът съдържа отделни кадри с еротично съдържание или с употреба на алкохол, стимуланти, наркотици или отделни кадри с насилие в тях;
 - 8.4. категория „D“ или „D+“ когато филмът съдържа значителен брой кадри с еротично съдържание или с употреба на алкохол, стимуланти, наркотици или значителен брой кадри с насилие в тях;
 - 8.5. категория „X“ - когато филмът е натуралистично-еротичен.

Във връзка с категоризацията на филмите, съгласно чл. 41, ал. 3 от ЗФИ се прилагат следните възрастови обозначения (ограничения):

 - 8.6. при категория „А“ – „Препоръчва се за деца“;
 - 8.7. при категория „В“ – „Без възрастови ограничения“;
 - 8.8. при категория „С“ – „Не се препоръчва за деца под 12-годишна възраст“;
 - 8.9. при категория „С+“ – „Не се препоръчва за лица под 14-годишна възраст“;
 - 8.10. при категория „D“ – „Забранен за лица под 16-годишна възраст“;
 - 8.11. при категория „D+“ – „Не се препоръчва за лица под 16-годишна възраст“;
 - 8.12. при категория „X“ – „Забранен за лица под 18-годишна възраст“.
9. При излъчване на филми, получили виза за разпространение и показ в Република България от НФЦ, доставчиците на медийни услуги се ръководят от категоризацията, посочена във визата. В случай, че за даден филм е налична телевизионна версия, различна от категоризираната, доставчиците на медийни услуги имат право да не прилагат категоризацията, определена от НФЦ при излъчването.
10. При излъчване на филми и сериали, които не са получили виза за разпространение и

показ в Република България от НФЦ, доставчиците на медийни услуги се ръководят от категоризацията, използвана в други държави-членки на ЕС, достъпна в онлайн базата данни на уебсайта IMDb (www.imdb.com). В случай, че категоризацията според IMDb не съответства на категоризацията според Кодекса, доставчиците на медийни услуги имат право да приложат най-близката категоризация, съгласно този Кодекс, по своя преценка.

11. При излъчване на филми и сериали, за които не е налична информацията по т. 10 и т. 11 по-горе, доставчиците се съобразят с определената категория на филма в страната производител, ако това не е Република България. При последващо излъчване в програмата на друг доставчик на медийни услуги, той полага усилия да категоризира филма или сериала, по начина, посочен в предходното изречение. В случай, че за дадено кинематографично произведение или филм е налична телевизионна версия, различна от категоризираната, доставчиците на медийни услуги имат право да не прилагат предходната категоризация в предходните две изречения от тази точка при излъчването.
12. Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на предаване или форми на търговски съобщения, насочени към деца или в които има участие на дете, или има дете, което употребява алкохолни напитки, и се насърчава прекомерната употреба на такива напитки.
13. Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на предаване или форми на търговски съобщения за цигари и други тютюневи изделия, насочени към деца, или в които има участие на дете, или има дете, което употребява цигари или други тютюневи изделия.
14. Ограниченията по т. 12 и 13 не се прилагат по отношение на филми и сериали.
15. Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на търговски съобщения - с участието на дете или насочени към деца - за лекарствени продукти или лечение, които се отпускат или назначават само по лекарско предписание, с изключение на случаите по чл. 248 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.
16. Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на търговски съобщения - с участието на дете или насочени към деца - за наркотични вещества. Не допускат и предавания, с изключение на филми или сериали, в които се показват изображения, представляващи или наподобяващи наркотични вещества, и които представят в благоприятна светлина поведение, чието подражание може да създаде опасност за живота и здравето на детето.
17. Предавания, които биха могли сериозно да увредят физическото, психическото, нравственото и/ или социалното развитие на децата са предавания, които:
 - 17.1. съдържат порнография или безпричинно насилие срещу хора и/ или животни;
 - 17.2. подтикват към престъпно и/или противообществено поведение;
 - 17.3. съдържат действия или сцени, на които децата обичайно не могат да станат свидетели - шокиращи кадри от местопрестъпления, от мъртви или разчленени човешки тела, на жертви на насилие, от медицински манипулации и други подобни, които могат сериозно да увредят развитието на децата.

18. Упражняването на правото на аудиторията да бъде информирана за деца, които са заподозрени или обвиняеми в наказателни производства, както и спрямо осъдени деца, трябва да е съобразено с вредния ефект, който разкриването на информацията би имал за тях и да бъдат положени необходимите усилия самоличността на детето да не бъде разкрита пред широката аудитория, когато това може да му навреди.
19. При отразяването на събития, свързани със злоупотреби с деца, насилие над и между деца, малтретиране на деца или семейни проблеми, доставчиците на медийни услуги трябва да положат необходимите усилия самоличността на детето да не бъде разкрита пред аудиторията, по начин, който може да му навреди, и трябва да зачитат неприкосновеността на личния живот на децата, които са жертви на насилие или на семейни проблеми.
20. При прилагането на горните правила не следва да бъде ограничавано правото на детето да бъде изслушано, да изразява мнение и собствени възгледи, свободно по всички въпроси, отнасящи се до него.
21. Доставчиците на медийни услуги не допускат представянето на хазартни игри като подходящо средство за лесно придобиване на пари, което може да доведе до пристрастяване, и да подведе детската аудитория.
22. Правилата на настоящия раздел не се прилагат по отношение на поддържаните от доставчиците на медийни услуги видео архиви на техните програми, за които доставчиците могат да приложат други подходящи мерки за информиране и защита на аудиторията.

Нелинейни аудиовизуални медийни услуги

23. Филми и сериали, и други аудиовизуални произведения, които се предоставят по заявка в нелинейни медийни услуги и които не се препоръчват за лица под определена възраст, се обозначават с посочване по подходящ начин на препоръчителна възрастова граница наред с краткото описание на съдържанието.
24. Доставчиците имат право да използват по аналогия реда за категоризация по този раздел или друго подходящо категоризиране.
25. Доставчиците могат да прилагат и други подходящи мерки за информиране и защита на аудиторията като приложими общи условия и правила за взаимоотношения с потребителите.
26. По своя преценка доставчиците имат право да ограничат предоставянето на нелинейни медийни услуги единствено за лица над 18-годишна възраст, така че да се гарантира контролът от пълнолетно лице при използване на услугата.

VI. СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА УСЛУГИТЕ НА ПЛАТФОРМИ ЗА СПОДЕЛЯНЕ НА ВИДЕОКЛИПОВЕ

27. С цел ограничаване на достъпа на деца до предавания, генерирани от потребители видеоклипове и аудио-визуални търговски съобщения, които може да увредят тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие, доставчиците на платформи за споделяне на видеоклипове изготвят общи условия за предоставянето на тези услуги, които се съгласуват със СЕМ.
28. За осъществяването на целите по т. 1, общите условия на услугите на платформите за споделяне на видеоклипове предвиждат забрана за потребителите да зареждат, разполагат на сървър на доставчика и да правят достояние по какъвто и да било начин на трети лица на потребителско съдържание - информация, данни, текст, звук, файлове, софтуер, музика, видео, фотографии, графики, аудио материали, съобщения, както и всякакви други материали или електронни препратки към материали:
- а. противоречащи на българското законодателство, приложимите чужди закони, Интернет етиката, правилата на морала и добрите нрави;
 - б. съдържащи насилие (включително насилие над животни), агитация към насилие, унижение на човешкото достойнство, заплаха за живота и телесната неприкосновеност на човек или на животно;
 - в. с порнографско или открито сексуално съдържание;
 - г. съдържащи прояви на неуважение към училищни правила, унищожаване или повреждане на училищно и друго публично имущество;
 - д. съдържащи ясно различими тела на жертви от катастрофи и други тежки инциденти;
 - е. обиждащи дадена религия или съдържащи религиозна агитация;
 - ж. пропагандиращи дискриминация, основана на пол, раса, образователен ценз, възраст и религия или проповядващи фашистка, расистка или друга недемократична идеология;
 - з. накърняващи доброто име на друго и призоваващи към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на престъпление, към насилие над личността или към разпалване на расова, национална, етническа или религиозна вражда;
 - и. съдържащи информация, подтикваща към извършване на терористична дейност и всякаква информация, свързана с тероризъм.
29. Общите условия на услугите на платформите за споделяне на видеоклипове предвиждат задължение за потребителите при ползване на предоставяните услуги да уведомяват незабавно доставчика за всеки случай на извършено или открито нарушение на правилата, целящи ограничаване на достъпа на деца до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. За тази цел общите условия на платформите за споделяне на видеоклипове предвиждат

възможност за потребителите да подават сигнали за нередно съдържание. Доставчикът следва да разглежда сигналите, подадени от потребители, в разумен според обстоятелствата срок и да връща обратна връзка относно резултатите от извършената проверка.

30. Общите условия на услугите на платформите за споделяне на видеоклипове предвиждат задължение във всички случаи, в които потребителското съдържание съдържа аудио-визуални търговски съобщения, потребителят да го обозначи по подходящ начин – с надпис в самото съдържание (например „продуктово позициониране“, „ПП“, „РР“ или др. под.), със знаци, с пиктограма, с текст, разположен в секцията "Допълнителна информация" под съответния видеоклип и др. под.
31. Общите условия на услугите на платформите за споделяне на видеоклипове предвиждат изрично, че личните данни на деца не се обработват за търговски цели като директен маркетинг, профилиране и съобразена с поведението реклама.
32. Специалните разпоредби на Кодекса относно услугите на платформи за споделяне на видеоклипове имат действие по отношение на всички доставчици на платформи за споделяне на видеоклипове под юрисдикцията на Република България.

VII. ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ

1. Всяка от страните, участвала в изработването на настоящия кодекс – СЕМ, АБРО, БНТ и БНР, може да предлага неговото изменение или допълнение.
2. Всяко изменение или допълнение на Кодекса следва да бъде направено в писмена форма и да бъде прието писмено от всяка страните, участвала в изработването на Кодекса – СЕМ, АБРО, БНТ и БНР.